

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000849

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-03-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Державного податкового університету "Про видачу диплома доктора філософії Шацкову В." № 495 від 07.05.2025

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Шацков Віктор Володимирович
- Viktor Shatskov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0699-0696

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 071

Назва наукової спеціальності: Облік і оподаткування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Облік і оподаткування

Дата захисту: 22-04-2025

Спеціальність за освітою: Облік і оподаткування

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8010

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 82.15.23.09

Тема дисертації:

1. Облік та аудит основних засобів підприємств суспільного інтересу
2. Accounting and auditing of property, plant and equipment of public interest entities

Реферат:

1. У дисертації здійснено теоретичне обґрунтування та запропоновано розв'язання наукового завдання, що полягає у вдосконаленні обліку та аудиту основних засобів підприємств суспільного інтересу в умовах невизначеності для підвищення ефективності фінансового управління та забезпечення сталого економічного розвитку. Теоретико-методичний розділ дисертаційного дослідження присвячений концептуальним основам обліку і аудиту основних засобів підприємств суспільного інтересу. Розроблена концептуальна модель облікової оцінки за структурним підходом з виділенням її найважливіших аспектів за наступними блоками: вхідна інформація; підходи та методи оцінки; припущення; невизначеність оцінки; регулярний перегляд; вимоги до прозорості. Розроблений процес аудиту за чотирьома стадіями, подано додаткове роз'яснення щодо процесу планування аудиту. Розглянуто приклади аудиторської документації та чинники, від яких вона залежить. Розглянуто види аудиторських процедур і аналітичних методів, а також розроблено додаткові довідники щодо порядку їх використання на різних етапах процесу аудиту. Прикладно-рекомендаційний розділ дисертаційного дослідження присвячений дослідженню стану обліку основних

засобів підприємств суспільного інтересу та розробки напрямів його удосконалення. Зроблено порівняння нормативних положень щодо групування основних засобів та мінімально допустимого строку корисного використання з наявними у підприємств суспільного інтересу. Систематизовано методи розрахунку знецінення основних засобів в розрізі різних підходів, які відрізняються оцінюванням їх придатності застосування підприємствами суспільного інтересу різних галузей при певних потребах. Здійснена систематизація інформації щодо основних засобів, яка потребує розкриття в фінансовій звітності відповідно до вимог міжнародних стандартів, яка доповнена добровільним розкриттям інформації щодо кліматичних змін. Досліджено та систематизовано групування основних засобів у звіті про фінансовий стан досліджуваних підприємств суспільного інтересу за різними підходами в залежності від відображення таких специфічних активів, як незавершені капітальні інвестиції, передоплати за основні засоби, активи в формі права користування. Удосконалено процес дослідження стану системи обліку основних засобів та відображення даних про основні засоби у фінансовій звітності підприємств суспільного інтересу, який відрізняється від існуючих підходів тим, що розкриття інформації здійснюється за: 1) обліковими оцінками основних засобів та 2) додатковою або необов'язковою інформацією про основні засоби. На основі концептуальної моделі розроблено моделі для конкретних аспектів облікових оцінок основних засобів, таких як «амортизація», «ліквідаційна вартість», «справедлива вартість», «зменшення корисності» та «оренда». Розроблено матрицю впливу облікових оцінок основних засобів на ключові фінансові показники, яка заснована на зміні припущень облікових оцінок основних засобів як в межах п'ятирічного часового горизонту, так й за його межами. Проектно-рекомендаційний розділ дисертаційного дослідження присвячений організації та методикі аудиту основних засобів підприємств суспільного інтересу та його удосконалення. Розроблено методичний підхід до аудиту основних засобів підприємств суспільного інтересу, який будується на взаємозв'язку процесів, пов'язаних з основними засобами, елементами внутрішнього контролю, ризиками та аудиторськими процедурами у відповідь на оцінені ризики. Розроблено методичний підхід до аудиту облікових оцінок, який є практичною рекомендацією для аудиторів, що проводять незалежний аудит підприємств суспільного інтересу, оскільки, охоплюючи основні вимоги міжнародного стандарту аудиту, він надає чіткі інструменти для аналізу та верифікації оціночних процедур, пов'язаних із обліковими оцінками. Розроблено форми робочих документів з аудиту облікових оцінок основних засобів, використання яких дозволить структурувати та систематизувати результати перевірок згідно з вимогами документування аудиторських доказів, кожна форма може бути адаптована залежно від специфіки основних засобів підприємства суспільного інтересу. Розроблено методичний підхід до аналізу чутливості припущення, який заснований на формуванні альтернативних сценаріїв змін припущення, оцінки впливу змін у припущеннях на фінансові показники та оцінка ризику недооцінки або переоцінки через хибні припущення.

2. The dissertation provides a theoretical substantiation and proposes a solution to the scientific task of improving the accounting and audit of property, plant and equipment of public interest enterprises under uncertainty to improve the efficiency of financial management and ensure sustainable economic development. The theoretical and methodological section of the dissertation is devoted to the conceptual foundations of accounting and auditing of property, plant and equipment of public interest enterprises. A conceptual model of accounting valuation based on a structural approach is developed, highlighting its most important aspects in the following blocks: input information; valuation approaches and methods; assumptions; valuation uncertainty; regular review; transparency requirements. The author develops the audit process in four stages and provides additional explanation of the audit planning process. Examples of audit documentation and the factors on which it depends are considered. The types of audit procedures and analytical methods are considered, and additional guides on how to use them at different stages of the audit process are developed. The applied and recommendatory section of the dissertation is devoted to the study of the state of accounting for property, plant and equipment of public interest enterprises and the development of directions for its improvement. A comparison of the regulatory provisions on the grouping of property, plant and equipment and the minimum allowable useful life with those available to public interest enterprises is made. The methods for calculating the impairment of property, plant and

equipment are systematised in the context of different approaches, which differ in assessing their suitability for use by public interest enterprises of various industries under certain needs. The information on property, plant and equipment that needs to be disclosed in financial statements in accordance with the requirements of international standards is systematised, supplemented by voluntary disclosure of information on climate change. The grouping of property, plant and equipment in the statement of financial position of the studied public interest enterprises is studied and systematised according to different approaches, depending on the reflection of such specific assets as construction in progress, prepayments for property, plant and equipment, right of use assets. The process of studying the state of the property, plant and equipment accounting system and the reflection of data on property, plant and equipment in the financial statements of public interest entities has been improved, which differs from existing approaches in that the information is disclosed by: 1) accounting estimates of property, plant and equipment and 2) additional or optional information about property, plant and equipment. On the basis of the conceptual model, models for specific aspects of accounting estimates of property, plant and equipment, such as depreciation, residual value, fair value, impairment and lease, have been developed. A matrix of the impact of accounting estimates of property, plant and equipment on key financial indicators has been developed, based on changes in the assumptions of accounting estimates of property, plant and equipment both within and beyond the five-year time horizon. The project and recommendation section of the dissertation is devoted to the organisation and methodology of the audit of property, plant and equipment of public interest enterprises and its improvement. A methodological approach to the audit of fixed assets of public interest enterprises has been developed, which is based on the interconnection of processes related to property, plant and equipment, internal control elements, risks and audit procedures in response to the assessed risks. A methodological approach to the audit of accounting estimates has been developed, which is a practical recommendation for auditors conducting an independent audit of public interest entities, since, covering the basic requirements of the international standard on auditing, it provides clear tools for analysing and verifying the assessment procedures related to accounting estimates. Forms of working documents on the audit of accounting estimates of property, plant and equipment have been developed, the use of which will allow structuring and systematising the results of inspections in accordance with the requirements for documenting audit evidence, each form can be adapted depending on the specifics of property, plant and equipment of a public interest enterprise. A methodological approach to the analysis of the sensitivity of an assumption has been developed, which is based on the formation of alternative scenarios for changes in assumptions, assessment of the impact of changes in assumptions on financial indicators and assessment of the risk of underestimation or overestimation due to false assumptions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Шацков В. В., Шацкова Л. П. Порівняльний аналіз обліку основних засобів суб'єктів державного та приватного секторів економіки. Економічний журнал Одеського політехнічного університету. 2022. № 3 (21). С. 44-50. DOI: 10.15276/EJ.03.2022.5. DOI: 10.5281/zenodo.7465440.
- 2. Шацков В., Колісник О. Аудит фінансової звітності: стратегія, план, процедури та методи. Економічний аналіз. 2024. Том 34. № 1. С. 226-235. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.01.226>.
- 3. Шацков В. В. Класифікація основних засобів підприємств суспільного інтересу. Український економічний часопис. 2024. № 5. С. 146-152. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2024-5-26>.

- 4. Шацков В.В. Визнання та оцінка основних засобів підприємств суспільного інтересу. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2024. № 6. С. 469-477. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2024-6-469-477>.
- 5. Шацков В.В. Стан системи обліку та розкриття інформації про основні засоби в фінансовій звітності підприємств суспільного інтересу. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2024. № 3(87). С. 53-59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2521-666X/2024-87-9>.
- 6. Шацков В. В., Колісник О. П. Зменшення корисності основних засобів підприємств суспільного інтересу. *Український економічний часопис*. 2024. № 7. С. 34-39. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2024-7-5>.
- 7. Shatskov V. V. Methodological approach to the audit of accounting estimates. *Economics of systems development*. 2024. № 6. v. 2. pp. 163-167. DOI: <https://doi.org/10.32782/2707-8019/2024-2-23>.
- 8. Шацков В. В., Кірсанова В. В. Організаційні засади формування стратегії зовнішнього аудиту. *Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України: матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 13 листопада 2020 р.)*. Одеса: ОНПУ, 2020. С. 59-61.
- 9. Шацков В. В., Колісник О. П. Огляд змін в вимогах до аудиту в МСА 540. *Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: сучасні виклики. Збірник матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 05-06 жовтня 2021 р.)*. Полтава: ПУЕТ, 2021. С. 183-185.
- 10. Шацков В. В., Шацкова Л. П. Методичний підхід до багатокритеріального аналізу основних засобів. *Вплив обліку та фінансів на розвиток економічних процесів: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції (м. Берегове, 15 червня 2022 р.)*. Берегове: ЗУІ ім. Ф. Ракоці II, 2022. С. 274-276.
- 11. Шацков В. В., Шацкова Л. П. Класифікування та облік витрат, пов'язаних з капітальним ремонтом основних засобів. *Сучасні кризові явища в економіці та проблеми облікового, контрольного та аналітичного забезпечення управління підприємством: матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Луцьк, 24 червня 2022 р.)*. Луцьк: ЛНТУ, 2022. С. 222-226.
- 12. Шацков В. В., Колісник О. П. Відмінності при складанні фінансової звітності за МСФЗ та НП(С)БО. *Обліково-аналітичне забезпечення інноваційної трансформації економіки України: матеріали XVII Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Одеса, 10-11 листопада 2023 р.)*. Одеса: Національний університет «Одеська політехніка», 2023. С. 31-33.
- 13. Шацков В. В. Вибір оптимальної амортизаційної політики як складової стратегії розвитку підприємства. *Економіка підприємства: сучасні проблеми теорії та практики: матеріали XIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 13 вересня 2024 р.)*. Одеса: ОНЕУ, 2024. С. 191-192.
- 14. Шацков В. В. Незалежний аудит фінансової звітності підприємств суспільного інтересу. *Обліково-аналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 10-11 жовтня 2024 р.)*. Львів: Національний університет «Львівська політехніка», 2024. С. 157-158.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: підвищення ефективності управління, покращення прозорості бізнесу

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U111098

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колісник Олена Пилипівна
2. Olena Kolisnyk

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1755-5638

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Селіванова Наталя Миколаївна
2. Natalia Selivanova

Кваліфікація: к.е.н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4157-4946

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 43861328

Місцезнаходження: пр. Шевченка, буд. 1, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павелко Ольга Віталіївна
2. Olha Pavelko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2483-2245

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет водного господарства та природокористування

Код за ЄДРПОУ: 02071116

Місцезнаходження: вул. Соборна, буд. 11, Рівне, Рівненський р-н., 33028, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Мискін Юрій Ігорович

2. Yurii I. Myskin

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8160-3262

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Измайлов Ярослав Олексійович

2. Yaroslav O. Izmajlov

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4853-205X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний податковий університет

Код за ЄДРПОУ: 44550814

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 31, Ірпінь, 08201, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство фінансів України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Краєвський Володимир Миколайович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Краєвський Володимир Миколайович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Шкуренко Наталія Григорівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна